

Rola i znaczenie Eurojustu w przeciwdziałaniu terroryzmowi

The role and significance of Eurojust in countering terrorism

DARIUSZ POŻAROSZCZYK

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego

 <https://orcid.org/0000-0003-0435-0529>

Abstrakt

W tekście przedstawiono rozwój Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojustu) oraz omówiono instytucje prawne, którymi dysponuje ona w celu realizacji powierzonych jej zadań. Następnie zostały przywołane dane dotyczące spraw terrorystycznych, w których Eurojust udzielił pomocy. Liczby spraw, w które zaangażował się Eurojust, oraz związane z nimi dane zostały zestawione z jednej strony z danymi z lat poprzednich, z drugiej – z danymi odnoszącymi się do terroryzmu zawartymi w raportach European Union Terrorism Situation and Trend Report Europolu. Zabieg ten doprowadził do konfirmacji postawionej hipotezy badawczej, że Eurojust stanowi ważny element złożonego systemu prawno-instytucjonalnego ukierunkowanego na zwalczanie terroryzmu, ale jego rola nie jest dostatecznie odzwierciedlona w jego raportach. W podsumowaniu podjęto próbę udzielenia odpowiedzi na pytania: 1. Dlaczego raporty Eurojustu nie odzwierciedlają w pełni jego pozycji w systemie przeciwdziałania terroryzmowi? 2. Jaką wartość w kontekście rozpoznania zjawiska terroryzmu mają raporty Eurojustu? 3. Co należy zrobić, aby znaczenie praktyczne i jakość merytoryczna tych raportów były większe?

Słowa kluczowe

Eurojust, raport roczny Eurojust, Europol, terroryzm, współpraca sądowa w sprawach karnych, śledztwa transgraniczne

Abstract

The text presents the development of the European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust) and discusses the legal institutions at its disposal for the performance of its tasks. Next, data was cited concerning terrorist cases in which Eurojust had provided assistance. The number of cases in which Eurojust was involved and the related data were compared, on the one hand, with data from previous years and, on the other hand, with data on terrorism contained in Europol's TE-SAT (European Union Terrorism Situation and Trend Report) reports. This procedure led to the confirmation of the research hypothesis that Eurojust is an important element of a complex legal and institutional system aimed at combating terrorism, but its role is not sufficiently reflected in its reports. The summary attempts to answer the following questions: 1. Why do Eurojust reports not fully reflect its position in the counter-terrorism system? 2. What is the value of Eurojust reports in the context of recognising the phenomenon of terrorism? 3. What should be done to increase the practical significance and substantive quality of these reports?

Keywords

Eurojust, Eurojust Annual Report, Europol, terrorism, judicial cooperation in criminal cases, cross-border investigations

Wprowadzenie

W artykule przedstawiono doroczny raport Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) i przeanalizowano jego znaczenie jako źródła wiedzy o zagrożeniu terrorystycznym w Unii Europejskiej. Ma to na celu weryfikację hipotezy, że o ile Eurojust stanowi ważny element złożonego systemu prawnoinstytucjonalnego ukierunkowanego na zwalczanie terroryzmu, o tyle ta rola nie jest dostatecznie odzwierciedlona we wspomnianym raporcie.

Wybór zagadnienia i towarzyszącej mu hipotezy badawczej wynika z tego, że Eurojust odgrywa istotną rolę w koordynowaniu i wspieraniu transgranicznych postępowań karnych i tym samym jest ważnym forum umożliwiającym wymianę informacji na temat prowadzonych postępowań

karnych¹. Działalność tę wykonuje przy pomocy wielu – opisanych w dalszej części artykułu – instytucji i rozwiązań organizacyjnych. Skutkiem tego jest gromadzenie licznych informacji dotyczących transgranicznych postępowań karnych, w tym w sprawach związanych z terroryzmem. Informacje pozyskiwane i przetwarzane przez Eurojust mają istotne znaczenie dla wspierania konkretnych postępowań. Wspomniane dane pozwalają ponadto na przedstawienie szerszego obrazu działalności realizowanej przez Eurojust, która mogłaby znaleźć odzwierciedlenie w analizowanym raporcie. To jednak nie następuje. Odpowiedź na pytanie o przyczynę tego stanu rzeczy wymaga wskazania, które z informacji gromadzonych przez Eurojust są przedstawiane we wspomnianym raporcie i jaki jest powód podawania wybranych danych. W artykule wyjaśniono, w jaki sposób, mimo niewątpliwych ograniczeń, raport Eurojustu pozwala lepiej zrozumieć złożony i łączący się z wieloma zagadnieniami fenomen terroryzmu. Omówiono także zadania Eurojustu oraz formy, instytucje i praktyki służące do ich realizacji. W ujęciu komparatystycznym zaprezentowano dane dotyczące spraw związanych z terroryzmem, w których Eurojust udzielał pomocy. Z jednej strony za punkt odniesienia posłużyły lata 2022–2023, z drugiej dane dotyczące terroryzmu i sposób ich przedstawienia przez Europol w *European Union Terrorism Situation and Trend Report*² (dalej: TE-SAT). W tym celu wykorzystano raporty Eurojustu z lat 2022–2024 oraz raporty Europolu z lat 2023–2025, a uwagę skierowano przede wszystkim na rodzaj, źródło pochodzenia i szczegółowość danych zawartych w obu raportach. Przedstawienie tych danych pozwoliło na porównanie obu raportów.

W tekście oprócz metody komparatystycznej zastosowano metodę analizy dokumentów, w tym raportów, materiałów informacyjnych wydawanych przez Eurojust oraz odpowiedniej literatury naukowej.

W podsumowaniu podjęto próbę udzielenia odpowiedzi na pytania badawcze: 1. Dlaczego raporty Eurojustu nie odzwierciedlają w pełni jego pozycji w systemie przeciwdziałania terroryzmowi? 2. Jaką wartość w kontekście rozpoznania zjawiska terroryzmu mają raporty Eurojustu? 3. Co należy zrobić, aby znaczenie praktyczne i jakość merytoryczna tych raportów były większe?

¹ *Eurojust Annual Report 2024*, Luxembourg 2025, s. 3. <https://doi.org/10.2812/2312311>.

² Jest to coroczny raport przygotowywany przez Europol, przedstawiający sytuację i trendy dotyczące terroryzmu w państwach Unii Europejskiej w roku poprzednim.

Rozwój Eurojustu

Geneza Eurojustu wiąże się z postępowaniem integracji europejskiej, początkowo ukierunkowanej na wzmocnienie współpracy ekonomicznej. W latach 70. i 80. XX w., gdy pogłębiała się integracja, wzrastało przeświadczenie, że rozwój kooperacji gospodarczej wymaga zapewnienia szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Został podpisany Traktat z Maastricht³, na podstawie którego powstała Unia Europejska oparta na trzech filarach⁴. Stworzony wówczas III filar nosił nazwę „Współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych”⁵. Jego kreacja miała służyć pogłębieniu współpracy między krajami wchodzącymi w skład UE w obszarze problematyki przestępczości. Szczegółowy zakres przedmiotowy III filara był wyznaczony przez zawarty w ówczesnym Tytule VI Traktatu o Unii Europejskiej art. K.1, który określał kwestie stanowiące „przedmiot wspólnego zainteresowania”, tj.:

- 1) politykę azylową,
- 2) zasady regulujące przekraczanie granic zewnętrznych państw członkowskich i sprawowanie nad nimi kontroli,
- 3) politykę imigracyjną i politykę dotyczącą obywateli krajów trzecich,
- 4) walkę z narkomanią,
- 5) walkę z oszustwami na skalę międzynarodową,
- 6) współpracę sądową w sprawach cywilnych,
- 7) współpracę sądową w sprawach karnych,
- 8) współpracę celną,

³ Traktat o Unii Europejskiej podpisany 7 lutego 1992 r. w Maastricht.

⁴ W tej kwestii Krystian Bartosz napisał: „Do czasu wejścia w życie traktatu z Maastricht prawo wspólnotowe obejmowało przede wszystkim przepisy dotyczące gospodarki. Uznawało współpracę w sprawach karnych wyłącznie za suwerenny element polityki wewnętrznej kraju członkowskiego. Traktat ustalony w 1991 roku w Maastricht był niejako odpowiedzią na pogłębiający się problem przestępczości międzynarodowej, a także rosnącej siły organizacji terrorystycznych mogących realnie zagrozić bezpieczeństwu Europy”. Zob. szerzej: K. Bartosz, *Prawne aspekty walki z terroryzmem*, „Security, Economy & Law” 2018, nr 1, s. 20. <https://doi.org/10.24356/SEL/18/1>.

⁵ Załączków III filara należy się dopatrywać w powołaniu wewnętrznej grupy ds. bezpieczeństwa utworzonej przez Radę Europejską w Rzymie w 1975 r. znaną jako TREVI (fr. Terro-risme, Radicalisme, Extrémisme, Violence Internationale). Już w 1976 r. w ramach TREVI wyłoniły się dwie podgrupy: TREVI I i TREVI II. Zadaniem TREVI I, której powstanie łączyło się ze wzmożoną działalnością takich organizacji terrorystycznych jak IRA, Czarny Wrzesień czy też RAF, miały być usprawnienie przepływu informacji na temat organizacji terrorystycznych oraz wspólna analiza generowanych przez nie zagrożeń.

- 9) współpracę policyjną w celu zapobiegania terroryzmowi i walki z nim, walki z nielegalnym handlem narkotykami i innymi poważnymi formami międzynarodowej przestępczości, włącznie z koniecznymi formami współpracy celnej, w związku ze zorganizowaniem obejmującego całą Unię systemu wymiany informacji w ramach Biura Policji Europejskiej (Europol).

Analiza art. K.1 wskazuje, że podstawowym motywem współpracy w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych było zapewnienie swobodnego przepływu osób. Szczegółowa interpretacja wskazanych „spraw wspólnego zainteresowania” pozwala stwierdzić, że za największe zagrożenia, z którymi miano się mierzyć w ramach III filara, uznano nielegalną imigrację, przestępczość zorganizowaną i terroryzm⁶.

W następnych latach integracja europejska nabierała tempa. Na podstawie Traktatu Amsterdamskiego⁷ zmieniono nazwę III filara na „Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych” oraz wzmocniono kooperację w dziedzinie bezpieczeństwa, m.in. przez przeniesienie części zagadnień z III filara do uwspólnotowanego I filara.

Kolejnym istotnym etapem rozwoju było specjalne posiedzenie Rady Europejskiej, które odbyło się w dniach 15–16 października 1999 r. w fińskim mieście Tampere. Poświęcono je tworzeniu obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w UE. Omawiano na nim plany powołania organu sądowego mającego wzmocnić współpracę między organami krajowymi w zakresie zwalczania poważnej przestępczości zorganizowanej o charakterze transgranicznym⁸. W marcu 2001 r. w Brukseli, na podstawie decyzji

⁶ Te zjawiska, a także cyberprzestępczość oraz handel ludźmi jako podstawowe zagrożenia wynikające z globalizacji wymienia również Marek Fałdowski. Zob. M. Fałdowski, *Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych – Interpol w zwalczaniu wybranych zagrożeń XXI w.*, „Wiedza Obronna” 2023, t. 282, nr 1, s. 198. <https://doi.org/10.34752/2023-i282>.

⁷ *Traktat z Amsterdamu zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie oraz niektóre związane z nimi akty.*

⁸ *Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych*, Haga 2020, s. 2. <https://doi.org/10.2812/556790>. W pkt. 46 konkluzji ze spotkania Rady Europejskiej w Tampere stwierdzono: „Pragnąc wzmocnić walkę ze zorganizowaną przestępczością, Rada Europejska zgodziła się co do tego, że powinna zostać utworzona jednostka o nazwie Eurojust, w skład której weszliby prokuratorzy, urzędnicy związani z wymiarem sprawiedliwości oraz oficerowie policji z poszczególnych państw członkowskich, zgodnie z ustawodawstwem krajowym. Eurojust byłby odpowiedzialny za koordynowanie działań krajowych organów prokuratorskich oraz wspieranie dochodzeń w sprawach karnych z dziedziny przestępczości zorganizowanej, przede wszystkim na podstawie analiz Europolu i w ścisłej współpracy z Europejską Siecią Sądową (...)”.

Rady UE 2000/799/WSiSW z 14 grudnia 2000 r., rozpoczęła działalność Tymczasowa Jednostka ds. Współpracy Sądowej (Provisional Judicial Cooperation Unit), znana również pod nazwą Pro-Eurojust. Zamachy terrorystyczne w USA z 11 września 2001 r. stanowiły kolejny czynnik implikujący potrzebę zacieśnienia współpracy międzynarodowej, co skutkowało przyspieszeniem prac nad tworzeniem Eurojustu⁹. Organ ten został oficjalnie ustanowiony decyzją Rady 2002/187/WSiSW z 28 lutego 2002 r.¹⁰ jako Europejska Jednostka Współpracy Sądowej. Cele Eurojustu określono w art. 3 wskazanej decyzji. Obejmowały one stymulowanie i poprawę koordynacji oraz współpracy między krajowymi organami śledczymi i organami ścigania, a także wspieranie na inne sposoby właściwych władz państw członkowskich w celu usprawnienia dochodzenia i ścigania w odniesieniu do poważnej przestępczości, szczególnie przestępczości zorganizowanej, dotyczącej dwóch lub więcej państw członkowskich. W tym miejscu należy zasygnalizować, że dokonane wówczas i utrzymane do chwili obecnej ograniczenie kompetencji Eurojustu do działań wobec przestępstw dotyczących więcej niż jednego państwa członkowskiego UE w istotny sposób wpływa na zakres danych gromadzonych przez ten organ. W przeciwieństwie do danych gromadzonych przez Europol i przedstawianych w raportach TE-SAT raporty Eurojustu podają jedynie informacje dotyczące spraw związanych z terroryzmem o charakterze transgranicznym, w których ściganie Eurojust był zaangażowany¹¹.

W następnych latach zarówno funkcjonowanie Eurojustu, jak i dotyczące go podstawy normatywne oraz założenia polityczne podlegały dalszym zmianom. W dniu 16 grudnia 2008 r. Rada UE przyjęła decyzję 2009/426/WSiSW w sprawie zmiany decyzji 2002/187/WSiSW¹², co doprowadziło do wzmocnienia koordynacyjnej roli Eurojustu. Dokonana wówczas reforma zakładała utworzenie Krajowego Systemu Koordynacyjnego Eurojustu, tzw. ENCS (Eurojust National Coordination System), którego zadaniami były usprawnienie przepływu informacji między Eurojustem i państwami członkowskimi oraz lepsze zarządzanie sprawami, m.in. przez pomoc w identyfikacji, czy sprawa powinna zostać skierowana do Eurojustu czy Europejskiej Sieci Sądowej oraz ustalenie właściwych organów do realizowania

⁹ Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy..., s. 2.

¹⁰ Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością.

¹¹ Ta kwestia zostanie szczegółowo rozwinięta w dalszej części artykułu.

¹² Decyzja Rady 2009/426/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany decyzji 2002/187/WSiSW ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością.

wniosków i decyzji związanych ze współpracą międzynarodową w sprawach karnych. ENCS działa w każdym państwie członkowskim UE. Jest zarządzany przez krajowych korespondentów Eurojustu oraz opiera się na punktach kontaktowych, które funkcjonują na mocy odrębnych przepisów¹³.

W związku z podpisaniem Traktatu z Lizbony¹⁴ aktualnie podstawy normatywne Eurojustu w prawie pierwotnym są określone w art. 85 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którym: *Zadaniem Eurojust jest wspieranie oraz wzmacnianie koordynacji i współpracy między krajowymi organami śledczymi i organami ścigania w odniesieniu do poważnej przestępczości, która dotyczy dwóch lub więcej Państw Członkowskich¹⁵ lub która wymaga wspólnego ścigania, w oparciu o operacje przeprowadzane i informacje dostarczane przez organy Państw Członkowskich i Europol*. Do najważniejszych zadań Eurojustu opisanych w art. 85 TFUE należą:

- a) wszczynanie śledztwa oraz występowanie z wnioskiem o wszczęcie ścigania prowadzonego przez właściwe organy krajowe, w szczególności dotyczącego przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii,
- b) koordynacja śledztw i ścigania, o których mowa w literze a),
- c) wzmacnianie współpracy sądowej, w tym przez rozstrzyganie sporów o właściwość i ściśle współpracę z Europejską Siecią Sądową.

Rezultatem ewolucji Eurojustu są dwa akty. Pierwszym jest – realizujące postanowienia Traktatu z Lizbony¹⁶ – przyjęte 14 listopada 2018 r. rozporządzenie 2018/1727¹⁷, które z dniem 12 grudnia 2019 r. zastąpiło decyzję 2002/187/WSiSW. Na jego podstawie Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych stała się następcą prawnym Eurojustu ustanowionego na mocy decyzji Rady 2002/187/WSiSW¹⁸. Grażyna Stronikowska wskazuje, że: *Celem rozp. 2018/1727 jest*

¹³ G. Stronikowska, *Prokuratura Europejska jako instytucja ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej*, Warszawa 2020, s. 231.

¹⁴ Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

¹⁵ Wyróżnienie pochodzi od autora (przyp. red.).

¹⁶ Zob. G. Stronikowska, *Prokuratura Europejska jako instytucja...*, s. 250.

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW.

¹⁸ Stronikowska wskazuje, że dokonana na mocy rozporządzenia 2018/1727 sukcesja obejmuje również wszelkie umowy i inne zobowiązania, które zaciągnął Eurojust, działając

dostosowanie Eurojustu do wymogów art. 85 TFUE poprzez wprowadzenie mechanizmu oceny jego działań przez Parlament Europejski i parlamenty narodowe, przyjęcie w miejsce decyzji formy rozporządzenia oraz przystosowanie agencji do współpracy z nowo powstającą PE¹⁹. Stronikowska podkreśla, że rozporządzenie 2018/1727 nie wprowadziło radykalnych zmian co do sposobu funkcjonowania Eurojustu i realizowanych przez niego zadań, odgrywało raczej rolę porządkującą i doprecyzowującą²⁰. Należy wskazać, że w związku z rezygnacją z formalnego powiązania kompetencji przedmiotowej Eurojustu z właściwością przedmiotową Europolu zdefiniowano właściwość Eurojustu przez odwołanie się do rodzajów poważnej przestępczości wskazanych w załączniku do rozporządzenia 2018/1727²¹.

Drugim aktem jest rozporządzenie 2023/2131 z 4 października 2023 r.²² dotyczące cyfrowej wymiany informacji, który to akt ma usprawnić działanie powołanego w 2019 r. Rejestru Antyterrorystycznego Eurojust (Counter-Terrorism Register, dalej: CTR)²³. Baza ta jest wykorzystywana do gromadzenia informacji o postępowaniach sądowych dotyczących terroryzmu. Zawiera m.in. dane na temat tożsamości podejrzanych o czyny związane

na podstawie decyzji 2002/187/WSiSW. Zob. G. Stronikowska, *Prokuratura Europejska jako instytucja...*, s. 251.

¹⁹ Prokuratura Europejska (ang. European Public Prosecutor's Office, EPPO) jest to samodzielna jednostka działająca na podstawie *Rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażającego wzmocnioną współpracę (art. 20 TUE i 329 TFUE) w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej*. Zakres właściwości rzeczowej i funkcjonalnej Prokuratury Europejskiej obejmuje prowadzenie postępowań przygotowawczych oraz wnoszenie i popieranie aktów oskarżenia przeciwko sprawcom przestępstw naruszających interesy finansowe Unii Europejskiej.

²⁰ G. Stronikowska, *Prokuratura Europejska jako instytucja...*, s. 251.

²¹ Wśród form poważnej przestępczości, w odniesieniu do których Eurojust jest właściwy do podejmowania działań, wskazany załącznik wymienia terroryzm.

²² *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2131 z dnia 4 października 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzji Rady 2005/671/WSiSW w odniesieniu do cyfrowej wymiany informacji w sprawach związanych z terroryzmem*.

²³ CTR to specjalna baza danych utworzona przez Eurojust w celu wzmocnienia reakcji, zwłaszcza przez przetwarzanie odpowiednich informacji, na zagrożenia terrorystyczne w państwach członkowskich UE. Podstawą CTR jest *Decyzja Rady 2005/671/WSiSW z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wymiany informacji i współpracy dotyczącej przestępstw terrorystycznych*. CTR został uruchomiony jednak dopiero 1 IX 2019 r., w odpowiedzi na zamachy terrorystyczne z 13 X 2015 r. w Paryżu. Zob. szerzej: *Launch of Judicial Counter-Terrorism Register at Eurojust*, Eurojust, 5 IX 2019 r., <https://www.eurojust.europa.eu/news/launch-judicial-counter-terrorism-register-eurojust> [dostęp: 9 VIII 2025].

z terroryzmem i ich związkach z sieciami terrorystycznymi, a także inne szczegółowe informacje odnośnie do prowadzonych postępowań. Ze względu na wrażliwość gromadzonych informacji nie ma publicznego dostępu do CTR, co powoduje, że wskazane dane nie są przedstawiane i omawiane w raportach rocznych Eurojustu.

Formy działania i współpracy Eurojustu

Analiza przepisów regulujących funkcjonowanie Eurojustu, w tym zmian, które w nich zachodziły na przestrzeni lat, prowadzą do wniosku, że systematycznie zyskuje on coraz mocniejszą pozycję instytucjonalną w systemie prawnym UE²⁴, a zakres jego uprawnień się rozszerza. Mimo to nadal nie jest on samodzielny organem prowadzącym niezależne postępowania przygotowawcze, lecz organem o charakterze pomocniczym. Cztery najważniejsze formy wsparcia udzielanego przez Eurojust w związku z prowadzeniem postępowań przygotowawczych przez właściwe organy państw członkowskich oraz EPPO to²⁵:

- wspieranie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych²⁶,
- pomoc w korzystaniu z unijnych narzędzi współpracy sądowej, zwłaszcza z europejskiego nakazu aresztowania²⁷ i europejskiego nakazu dochodzenia²⁸,

²⁴ Aktualnie Eurojust działa na podstawie rozporządzenia, a nie decyzji.

²⁵ *Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy...*, s. 6–7.

²⁶ Specjalne zespoły śledcze (ang. Joint Investigation Teams, w skrócie JIT) tworzone na podstawie porozumienia między organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości z dwóch lub więcej państw – najczęściej członkowskich UE – w celu prowadzenia wspólnego dochodzenia karnego. Ich celem jest koordynacja działań i bezpośrednia wymiana informacji oraz dowodów. Podstawą tworzenia JIT jest *Decyzja Ramowa Rady 2002/465/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych*. Szczegóły funkcjonowania JIT z udziałem polskich organów zostały doprecyzowane w Kodeksie postępowania karnego w art. 589b – 589f. Zob. szerzej: K. Leśniewski, *Słów kilka o instytucji wspólnych zespołów śledczych w pryzmacie polskiej procedury karnej*, „Przegląd Prawno-Ekonomiczny” 2019, nr 2(47), s. 177–186.

²⁷ Europejski nakaz aresztowania to uproszczona forma ekstradycji istniejąca między państwami członkowskimi UE, ustanowiona na mocy *Decyzji Ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi*. W Kodeksie postępowania karnego ta kwestia jest uregulowana w rozdziałach 65a i 65b.

²⁸ Europejski nakaz dochodzenia (tzw. END) opiera się na orzeczeniu wydanym przez właściwy organ wymiaru sprawiedliwości/ścigania jednego państwa członkowskiego UE.

- wsparcie przy organizacji spotkań koordynacyjnych²⁹,
- pełnienie funkcji centrów koordynacyjnych³⁰.

Omawiając kompetencje i możliwości Eurojustu dotyczące gromadzenia informacji, należy zauważyć, że postępująca globalizacja przekłada się na systematyczny wzrost mobilności ludzi. Skutkuje to m.in. tym, że przestępcy coraz częściej przekraczają zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne granice państw członkowskich. W związku z tym rośnie potrzeba wspierania walki z poważną przestępczością transgraniczną wykraczającą poza obszar UE, co w praktyce Eurojustu ma wyraz w stałym wzroście liczby wspieranych postępowań, które zostały wszczęte w państwach nienależących do UE³¹. Ten trend powoduje, że niezbędny staje się rozwój, w tym instytucjonalizacja współpracy również z państwami spoza zjednoczonej Europy. Dotyczy to zwłaszcza zwalczania skomplikowanych przestępstw w obszarze nielegalnej migracji, przemytu i walki z terroryzmem. W marcu 2024 r. Eurojust przyjął *Strategię o kooperacji z partnerami międzynarodowymi na lata 2024–2027*, która określa działania ukierunkowane na wzmocnienie jego roli w zakresie współpracy z organami ścigania działającymi zarówno w ramach UE, jak i poza jej granicami.

W kontekście współpracy Eurojustu z krajami trzecimi należy wskazać, że aktualnie ma on swoje punkty kontaktowe w ponad 70 krajach oraz w trzech organizacjach międzynarodowych. Co więcej, ta sieć jest stale

Celem END jest przeprowadzenie w innym kraju UE wskazanych czynności procesowych ukierunkowanych na uzyskanie dowodów. Podstawą funkcjonowania END jest *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych*. W Kodeksie postępowania karnego ta kwestia jest uregulowana w rozdziałach 62c i 62d.

²⁹ Spotkania koordynacyjne to forma współpracy umożliwiająca kontakty organów sądowych i organów ścigania z państw członkowskich UE oraz w niektórych przypadkach z państw trzecich. W ramach spotkań koordynacyjnych uczestnicy mają możliwość wymienienia się informacjami oraz omawiania i rozwiązywania problemów prawnych typowych dla współpracy transgranicznej, które najczęściej dotyczą konfliktów jurysdykcyjnych oraz kwestii przejęć i przekazania prowadzonych postępowań karnych. Spotkania koordynacyjne stwarzają również możliwość wypracowywania planów dotyczących dalszego prowadzenia postępowań karnych, w tym omówienia ewentualnej potrzeby powołania JIT. Zob. szerzej: *Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy...*, s. 7.

³⁰ Centra koordynacyjne Eurojustu stanowią specjalną formę współpracy, która jest organizowana w celu zarządzania w czasie rzeczywistym skoordynowanymi operacjami wymierzonymi w zorganizowane grupy przestępcze lub sieci terrorystyczne. Zob. szerzej: *Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy...*, s. 7.

³¹ Tamże, s. 10.

rozwijana – w 2024 r. punkt kontaktowy został zorganizowany w Zjednoczonych Emiratach Arabskich oraz wznowiono działalność tego typu punktów w Nigerii i Mongolii³². Dwanaście państw trzecich delegowało do Eurojustu swoich prokuratorów łącznikowych – są to: Albania, Gruzja, Islandia, Mołdawia, Czarnogóra, Macedonia Północna, Norwegia, Serbia, Szwajcaria, Ukraina, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone. Z wymienionymi państwami oraz dodatkowo z Liechtensteinem Eurojust ma podpisane umowy (porozumienia), które umożliwiają współpracę w zakresie wymiany informacji obejmujących również materiały o charakterze dowodowym i dane personalne. Z dziewięcioma kolejnymi krajami, tj. Nigerią, Panamą, Kostaryką, Boliwią, Chile, Ekwadorem, Peru, Egiptem i Koreą Południową, Eurojust zawarł tzw. porozumienia robocze umożliwiające strategiczną kooperację w zakresie wymiany informacji, w tym dzielenia się najlepszymi praktykami, jednak bez przekazywania informacji operacyjnych. Eurojust podpisał również porozumienie robocze z Iberoamerykańskim Stowarzyszeniem Prokuratorów (AIAMP)³³.

Eurojust jest ponadto zaangażowany w wiele dodatkowych działań bądź inicjatyw, umożliwiających lub przynajmniej stwarzających warunki do wymiany informacji relewantnych dla zwalczania przestępczości międzynarodowej. W październiku 2024 r. jego przedstawiciele uczestniczyli w pierwszym szczycie szefów prokuratur państw G20, którego gospodarzem była Federalna Prokuratura Brazylii. Udział w tym wydarzeniu został wykorzystany do zorganizowania spotkań dwustronnych z reprezentantami Argentyny, Australii, Brazylii, Chile, Egiptu, Indii, Nigerii, Arabii Saudyjskiej, Republiki Południowej Afryki, Zjednoczonych Emiratów Arabskich i Wielkiej Brytanii, które w przyszłości mogą zaowocować rozwojem

³² *Eurojust Annual Report...*, s. 14. Warto wskazać, że Nigeria od lat mierzy się z terroryzmem islamskim szerzonym przede wszystkim przez organizację Boko Haram. Zob. szerzej: A. Wejkszner, *Boko Haram – the evolution of jihad activity in Nigeria 2015–2019*, „Przegląd Strategiczny” 2020, nr 13, s. 349. <https://doi.org/10.14746/ps.2020.1.21>. Należy również dodać, że według corocznego raportu *Global Terrorism Index* (GTI) opracowywanego przez Institute for Economics & Peace (IEP) Nigeria w 2025 r. przesunęła się z 8. na 6. miejsce wśród państw najbardziej dotkniętych terroryzmem. Równocześnie ten kraj jest ważnym partnerem gospodarczym UE, a jego postępująca destabilizacja grozi zachwianiem sytuacji w całym rejonie Sahelu, co może skutkować radykalnym wzrostem niepożądaney imigracji na teren UE. Rozwijanie wszelkich form współpracy z tym państwem ukierunkowanych na rozpoznawanie i zwalczanie terroryzmu należy więc uznać za niezwykle pożyteczne.

³³ *Eurojust Annual Report...*, s. 15.

współpracy z tymi państwami³⁴. Należy podkreślić, że dobra współpraca z niektórymi z wymienionych państw, jak np. Nigerią³⁵, Arabią Saudyjską³⁶ czy Wielką Brytanią³⁷, może mieć szczególnie istotne znaczenie w zapobieganiu terroryzmowi i zwalczaniu go. Podobne pozytywne efekty może przynieść współorganizacja przez Eurojust wizyt studyjnych przedstawicieli prokuratur generalnych z Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turkmenistanu i Uzbekistanu³⁸ oraz udział przedstawicieli Eurojustu w warsztatach zorganizowanych w Bagdadzie, które były poświęcone zagadnieniom współpracy organów sądowych.

Oprócz tego, że są organizowane jednorazowe spotkania z niektórymi państwami, rozwijane są również bardziej trwałe formy współpracy. Przykładem jest EuroMed Justice Project, którego celem jest wzmacnianie transgranicznej współpracy w sprawach kryminalnych pomiędzy krajami UE a państwami takimi jak: Algieria, Egipt, Izrael, Jordania, Liban, Libia, Maroko, Palestyna i Tunezja. W ramach wskazanego programu zostało zorganizowanych m.in. 18 spotkań roboczych³⁹. Warto wspomnieć również o projekcie Western Balkans Criminal Justice Project, w ramach którego Eurojust zacieśnia współpracę z Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Kosowem, Macedonią Północną, Czarnogórą i Serbią i jak dotąd wsparł 25 postępowań transgranicznych, w tym dotyczących prania pieniędzy i przemytu broni. Wśród szczegółowych form wsparcia należy wymienić m.in. pomoc

³⁴ Tamże, s. 13.

³⁵ Zob. przyp. 32.

³⁶ Warto zwrócić uwagę na analizy dotyczące udziału ruchu wahabistycznego, wspieranego i odgrywającego ogromną rolę w państwie Saudów, w rozwoju terroryzmu islamskiego, zawarte w pracy Michała Harkota. Zob. M. Harkot, *Wpływ wahabizmu na pozycję społeczno-polityczną Arabii Saudyjskiej*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia” 2020, nr 1, t. 27, s. 97–110. <https://doi.org/10.17951/k.2020.27.1.97-110>.

³⁷ Znaczenie współpracy z Wielką Brytanią w zakresie zwalczania terroryzmu wynika z tego, że ten kraj wielokrotnie mierzył się z motywowanym różnymi względami terroryzmem, co przekłada się na bogate doświadczenie brytyjskich służb w zwalczaniu tego zagrożenia.

³⁸ Na znaczne zaangażowanie mieszkańców Azji Centralnej w terroryzm dżihadystyczny wskazuje np. Krzysztof Strachota. Zob. K. Strachota, *Państwo Islamskie Chorasanu – nowa odsłona światowego dżihadu*, Ośrodek Studiów Wschodnich, 29 III 2024 r., <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2024-03-29/panstwo-islamskie-chorasanu-nowa-odslona-swiatowego-dzhihadu> [dostęp: 15 VIII 2025].

³⁹ *Eurojust Annual Report...*, s. 16.

w organizacji trzech nowych wspólnych zespołów śledczych oraz dwóch tzw. dni akcji⁴⁰.

Oprócz współpracy z państwami czy też podmiotami zagranicznymi Eurojust kooperuje z organami ścigania państw członkowskich, jak i innymi unijnymi agencjami powołanymi do zwalczania przestępczości, tj. Europol, Prokuraturą Europejską oraz Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych⁴¹.

Dane liczbowe dotyczące działalności Eurojustu

Stale powiększająca się sieć podmiotów, z którymi Eurojust współdziała w celu zapobiegania i przestępczości i zwalczaniu jej, przekłada się na systematyczne, w skali rok do roku, zwiększenie liczby spraw, w których udziela on pomocy. W 2019 r. takich spraw było ok. 8000. W 2024 r. liczba ta sięgnęła blisko 13 000, co oznacza wzrost o niemal 60%⁴². Były to sprawy obejmujące 14 kategorii poważnej transgranicznej przestępczości, m.in. przestępczość narkotykową, pranie pieniędzy, przestępstwa/oszustwa finansowe, organizowanie nielegalnej migracji oraz kradzież własności intelektualnej⁴³. Trzy pierwsze kategorie stanowiły gros przestępczości zwalczanej przez Eurojust. W 2024 r. był on zaangażowany w ponad 4000 postępowań dotyczących oszustw finansowych i ok. 2000 spraw związanych z obrotem środkami odurzającymi i praniem pieniędzy. Łącznie wskazane trzy kategorie stanowiły ponad 2/3 spraw, w których Eurojust udzielał pomocy⁴⁴.

⁴⁰ Dni akcji to dni, kiedy w wielu państwach jednocześnie są przeprowadzane złożone działania procesowe, których koordynacja i zarządzanie w czasie rzeczywistym mogą być wspierane przez centra koordynacyjne Eurojustu.

⁴¹ Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych, znany jako OLAF, z fr. L'Office européen de lutte antifraude, został powołany na podstawie *Decyzji Komisji z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiającej Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF)*.

⁴² *Eurojust Annual Report...*, s. 7. Równocześnie należy wskazać, że liczba postępowań karnych, w których Eurojust nie udziela pomocy, jest wielokrotnie wyższa – w 2024 r. tylko w Polsce Policja prowadziła 440 269 postępowań przygotowawczych. Zob. *Zwalczanie przestępczości kryminalnej*, Informacyjny Serwis Policyjny, 9 I 2025 r., <https://isp.policja.pl/isp/aktualnosci/18325,Zwalczanie-przestepczosci-kryminalnej.html> [dostęp: 2 XI 2025].

⁴³ *Eurojust Annual Report...*, s. 19.

⁴⁴ Tamże.

W odniesieniu do powyższych danych trzeba zauważyć, że choć wiele organizacji terrorystycznych działa równocześnie w wielu krajach, a dodatkowo wykorzystywanie nowoczesnych technologii przyczynia się do łatwego rozpowszechniania treści propagujących i ułatwiających terroryzm⁴⁵, to jednak liczba postępowań dotyczących terroryzmu, w które Eurojust był zaangażowany w 2024 r., jest wyraźnie mniejsza od dotyczących wskazanych rodzajów przestępczości o typowym kryminalnym i ekonomicznym charakterze. Powyższa sytuacja wydaje się wynikać z co najmniej dwóch przyczyn. Po pierwsze, ogólna liczba przestępstw o charakterze terrorystycznym jest znacznie mniejsza od liczby przestępstw typowo kryminalnych. Po drugie, mimo globalnego rozpowszechniania propagandy wzywającej do przemocy i gloryfikującej akty terroru znaczna część przestępstw terrorystycznych jest popełniana przez osoby działające samotnie, które nie mają rzeczywistych związków z organizacjami typu ISIS czy Al-Kaida, a co najwyżej są poddane wpływowi materiałów przez nie wytwarzanych⁴⁶. Jedynie wirtualny kontakt sprawców wielu przestępstw terrorystycznych z wymienionymi organizacjami i ich członkami, którzy najczęściej przebywają w krajach (na terenach) niezapewniających międzynarodowej pomocy prawnej, powoduje, że sięganie po wsparcie oferowane przez Eurojust jest bezprzedmiotowe. Czasami też zdarza się, że nawet jeśli międzynarodowa pomoc w sprawach karnych teoretycznie jest zasadna i możliwa, to prowadzone postępowania są na tyle nieskomplikowane, że nie zachodzi konieczność angażowania w nie Eurojustu. Przykładem takich śledztw są te, w przypadku których za granicą muszą być wykonane jedynie pojedyncze czynności dowodowe⁴⁷. Istnieje też grupa przestępstw terrorystycznych o charakterze strictly lokalnym – ich skutki ograniczają się do jednego państwa i,

⁴⁵ Warto podkreślić, że w wielu państwach już samo rozpowszechnianie treści propagujących terroryzm stanowi przestępstwo. Przykładowo w Polsce jest to penalizowane w art. 255a Kodeksu karnego, w Niemczech w art. 86 StGB (Strafgesetzbuch – niemiecki kodeks karny), a w Austrii w art. 282a öStGB (Österreichische Strafgesetzbuch – austriacki kodeks karny).

⁴⁶ Andrzej Czop proponuje określać takie osoby „solo terrorystami”. Z kolei za „samotnego wilka” uważa: „sprawcę dokonującego aktów terroru w pojedynkę, całkowicie odizolowanego i pozbawionego powiązań pośrednich oraz bezpośrednich z grupami terrorystycznymi oraz nieposiadającego żadnego dowództwa”. Zob. szerzej: A. Czop, *Nowe trendy terroryzmu i możliwości podniesienia efektywności jego zwalczania*, „Studia de Securitate” 2023, nr 13(2), s. 161. <https://doi.org/10.24917/26578549.13.2.9>.

⁴⁷ Kamil Leśniewski zwraca uwagę na konieczność każdorazowego analizowania potrzeby powołania wspólnego zespołu śledczego. Zob. szerzej: K. Leśniewski, *Słów kilka o instytucji...*, s. 181.

co istotne, są one popełniane przez grupy, których obszar aktywności ma również ściśle wyznaczony zakres. W tej kategorii można wymienić grupy korsykańskie aktywne szczególnie w 2023 r.

W 2024 r. w odniesieniu do postępowań karnych dotyczących spraw terrorystycznych Eurojust udzielił wsparcia w 191 przypadkach (63 sprawy nowe i 128 kontynuowanych). W związku z tymi sprawami działało 10 wspólnych zespołów śledczych (w tym dwa nowe, tj. powołane w 2024 r.). Zorganizowano 32 spotkania koordynacyjne i jedno centrum koordynacyjne⁴⁸. Eurojust udzielał również wsparcia w stosowaniu europejskiego nakazu dochodzeniowego w zakresie wniosków o wzajemną pomoc prawną, a także pomagał w realizacji europejskich nakazów aresztowania. Na bieżąco gromadził w CTR informacje od organów krajowych dotyczące trwających i zakończonych postępowań karnych w sprawach o charakterze terrorystycznym, rozbudowując tym samym posiadaną bazę informacji na temat przestępczości, a zwłaszcza osób w nią zaangażowanych⁴⁹.

Najwięcej spraw przekazanych Eurojustowi zainicjowały Włochy, Francja, Hiszpania i Niemcy. Największa liczba wniosków o pomoc w sprawach terrorystycznych została natomiast skierowana za pośrednictwem Eurojustu do Holandii i Francji. Wśród krajów spoza UE do Eurojustu najczęściej zgłaszały sprawy Wielka Brytania i Norwegia. Najwięcej wniosków o pomoc zostało natomiast skierowanych do Ukrainy i Wielkiej Brytanii⁵⁰.

Na podstawie przedstawionych danych można zauważyć, że udział w międzynarodowych formach współpracy w sprawach karnych ma związek z poziomem zagrożenia terrorystycznego w danym kraju. Państwa, w których dochodzi do wielu przestępstw terrorystycznych, a w konsekwencji w których jest również większa liczba osób zaangażowanych w te przestępstwa, mogących korzystać z unijnej wolności przemieszczania się, w większym stopniu są zmuszone do prowadzenia postępowań transgranicznych, w związku z którymi zwracają się o pomoc do Eurojustu. Raport nie podaje konkretnych danych ani bardziej szczegółowych informacji na temat wskazanych postępowań, ograniczając się jedynie do dość lakonicznego przytoczenia liczby i charakteru poszczególnych czynów. W tym drugim zakresie zostało ogólnie wskazane, że sprawy wspierane przez Eurojust dotyczyły przestępstw terrorystycznych inspirowanych przez różne

⁴⁸ *Eurojust Annual Report...*, s. 20.

⁴⁹ Tamże.

⁵⁰ Tamże.

ideologie i obejmowały takie akty kryminalne, jak: przygotowanie ataków terrorystycznych, udział w organizacjach terrorystycznych, finansowanie terroryzmu, rekrutowanie do organizacji terrorystycznych, podżeganie do czynów terrorystycznych. W omawianym raporcie (również bez wskazywania konkretnych danych) zostało podane, że w niektórych przypadkach postępowania dotyczące przestępstw terrorystycznych obejmowały również czyny o typowo kryminalnym charakterze: zabójstwa/morderstwa, pozbawienie wolności (w tym wzięcie zakładników), nielegalny przemyt broni, materiałów wybuchowych i amunicji⁵¹.

Dla porównania w 2023 r. Eurojust był zaangażowany w 205 spraw mających związek z terroryzmem (70 nowych i 135 przejętych z lat poprzednich). W związku z nimi wspierał 9 wspólnych zespołów śledczych (3 nowe i 6 zainicjowanych w latach poprzednich) oraz zorganizował 22 spotkania koordynacyjne. Raport z 2023 r., w przeciwieństwie do raportu z 2024 r., nie zawiera dodatkowych szczegółów, np. wskazujących państwa, które inicjowały największą liczbę spraw lub do których najczęściej były kierowane wnioski o pomoc⁵².

W 2022 r. Eurojust udzielił pomocy w 203 sprawach (53 nowe i 150 zainicjowanych w latach wcześniejszych). W 2022 r. zaangażował się we wsparcie 8 wspólnych zespołów śledczych, spośród których 3 zostały zainicjowane w 2022 r. W analizowanym okresie zorganizowano 21 spotkań koordynacyjnych⁵³.

Dane z raportów TE-SAT Europolu

Z kolei zgodnie z raportami Europolu, tworzonymi na podstawie danych jakościowych i liczbowych przekazanych przez państwa członkowskie dotyczących ataków terrorystycznych, aresztowań, wyroków skazujących i kar za przestępstwa terrorystyczne, w 2024 r. odnotowano 58 ataków terrorystycznych (34 przeprowadzone, 5 nieudanych i 19 udaremnionych) w 14 krajach członkowskich⁵⁴. Wśród nich 24 były związane z terroryzmem

⁵¹ Tamże.

⁵² *Eurojust Annual Report 2023*, Luxembourg 2024, s. 27. <https://doi.org/10.2812/356222>.

⁵³ *Eurojust Annual Report 2022*, Luxembourg 2023, s. 52. <https://doi.org/10.2812/022275>.

⁵⁴ *European Union terrorism situation and trend report 2025*, Luxembourg 2025, s. 13. <https://doi.org/10.2813/5425593>.

dżihadystycznym⁵⁵, co oznacza wzrost tego rodzaju ataków, 21 ataków było motywowane anarchizmem i ideologią lewicową⁵⁶, 4 miały charakter etnonacjonalistyczny/separatystyczny⁵⁷, podłożem 1 była ideologia prawicowa⁵⁸, a 8 zakwalifikowano jako niezwiązane z konkretną ideologią. Najbardziej śmiertelnością formą terroryzmu był ten motywowany ideologią dżihadystyczną. W jego wyniku zmarło 5 osób, a 18 zostało rannych. W 20 państwach członkowskich za przestępstwa związane z terroryzmem aresztowano 449 osób. Większość aresztowań dotyczyła terroryzmu dżihadystycznego (289), następnie terroryzmu prawicowego (47), lewicowego i anarchistycznego (28) oraz etnonacjonalistycznego i separatystycznego (27). Za przestępstwa terrorystyczne związane z innymi lub nieokreślonymi formami terroryzmu aresztowano 8 osób⁵⁹. Najwięcej aresztowań miało miejsce w Hiszpanii (90), Francji (69), Włoszech (62) i Niemczech (55)⁶⁰.

W 2023 r. w UE odnotowano aż 120 ataków terrorystycznych, w tym 98 przeprowadzonych, 9 nieudanych i 13 udaremionych. Najwięcej

⁵⁵ TE-SAT definiuje dżihadyzm jako agresywny podgatunek salafizmu, odrodzeniowego ruchu sunnickich muzułmanów, który odrzuca demokrację i wybieralne parlamenty, argumentując, że ludzkie prawodawstwo jest sprzeczne ze statusem Boga jako jedyne go prawodawcy. Zob. szerzej: *European Union terrorism situation and trend report 2025...*, s. 23. Tłumaczenia w artykule pochodzą od autora (dop. red.).

⁵⁶ Zdaniem Europolu lewicowe ugrupowania terrorystyczne dążą do wywołania gwałtownej rewolucji przeciwko politycznemu, społecznemu i ekonomicznemu systemowi państwa, aby ustanowić socjalizm, a ostatecznie komunistyczne i bezklasowe społeczeństwo. Ich ideologia jest często marksistowsko-leninowska. Terroryzm anarchistyczny to termin używany do opisanego aktów przemocy dokonywanych przez grupy lub jednostki promujące brak autorytetu jako modelu społecznego. Anarchiści realizują rewolucyjny, antykapitalistyczny i antyautorytarny program. Zob. szerzej: *European Union terrorism situation and trend report 2025...*, s. 34.

⁵⁷ Zgodnie z TE-SAT etnonacjonalistyczne i separatystyczne grupy terrorystyczne kierują się nacjonalizmem, przynależnością etniczną i/lub religią. Grupy separatystyczne dążą do wydzielenia dla siebie państwa z większego kraju lub aneksji terytorium jednego kraju do drugiego. Zob. szerzej: *European Union terrorism situation and trend report 2025...*, s. 49.

⁵⁸ Według TE-SAT terroryzm prawicowy jest związany z agresywnymi prawicowymi aktorami (grupami lub jednostkami), którzy dążą do użycia przemocy, aby przekształcić cały system polityczny, społeczny i gospodarczy w model autorytarny, odrzucając demokratyczny porządek, wartości i prawa podstawowe. Agresywne ideologie prawicowe posługują się narracjami skoncentrowanymi na wykluczającym nacjonalizmie, rasizmie, ksenofobii i/lub nie-tolerancji. Zob. szerzej: *European Union terrorism situation and trend report 2025...*, s. 42.

⁵⁹ Tamże, s. 8.

⁶⁰ Tamże, s. 14.

ataków było motywowanych ideologiami etnonacjonalistyczną i separatystyczną (70)⁶¹, mniej pogłębionymi anarchistycznymi i lewicowymi (32). W opisywanym okresie doszło do 14 ataków dżihadystycznych oraz 2 związanych z ideologią skrajnie prawicową. Aresztowano 426 osób oskarżonych o przestępstwa powiązane z terroryzmem. Najwięcej aresztowań odnotowano w Hiszpanii (84), Francji (78) oraz Belgii (75)⁶². Na czwartym miejscu, jednak z wyraźnie mniejszą liczbą aresztów, znalazły się Niemcy (51). W odniesieniu do rodzaju terroryzmu w 2023 r. najwięcej aresztowań (334) dotyczyło terroryzmu o charakterze dżihadystycznym, 26 osób aresztowano za terroryzm prawicowy, a 14 za lewicowy i anarchistyczny. Działalność terrorystyczna związana z terroryzmem separatystycznym oraz etnonacjonalistycznym skutkowałą 25 aresztowaniami, z czego 18 aresztowań w sprawach terrorystycznych powiązano z innymi odmianami terroryzmu, a 9 zakwalifikowano jako nieokreślone⁶³.

W 2022 r. zarejestrowano 28 ataków, w tym 16 uznano za udane. W tym roku najwięcej było ataków o podłożu lewicowym i anarchistycznym (18, z tego 13 udanych), 6 ataków miało podłożo dżihadystyczne

⁶¹ Do wszystkich ataków o tym charakterze doszło na Korsyce, z tego aż 34 zostały dokonane w nocy z 8 na 9 października 2022 r., i są one oceniane jako reakcja na wizytę na wyspie prezydenta Francji Emmanuela Macrona. Ataki te polegały na detonacji niewielkich ładunków wybuchowych umieszczonych w domkach letniskowych i na placach budowy. Nie spowodowały one poważnych zniszczeń ani ofiar. Zob. szerzej: *France's Corsica rocked by blasts claimed by separatist group*, RFI, 9 X 2023 r., <https://www.rfi.fr/en/france/20231009-france-s-corsica-rocked-by-blasts-claimed-by-separatist-group> [dostęp: 10 VIII 2025].

⁶² Warto wskazać, że w stolicy Belgii znajduje się dzielnica Molenbeek, zamieszkiwana przez bardzo dużą liczbę muzułmanów. Wielu z nich uległo radykalizacji i wyjechało do Syrii i Iraku w celu wspierania ISIS. Dostępne dane za lata 2011–2017 wskazują, że aż 47 osób mieszkających w Molenbeek wyjechało na tereny opanowane przez tzw. Państwo Islamskie. Zob. *Molenbeek. Fabryka terrorystów w stolicy Europy*, Magazyn TVN24, <https://archiwum.tvn24.pl/magazyn-tvn24/14/tvn24.pl/magazyn-tvn24/molenbeek-przystan-dzihadystow-w-sercu-europy%2c14%2c296.html> [dostęp: 10 VIII 2025]. W przytoczonym artykule jest także wskazane, że właśnie wśród obywateli Belgii ISIS pozyskiwał najwięcej zagranicznych bojowników. Tożsame informacje potwierdzające, że najwyższy wskaźnik wyjazdów do ISIS *per capita* w Europie w II dekadzie XXI w. dotyczył Belgii, przytacza Matthew Levitt. Zob. M. Levitt, *My Journey Through Brussels' Terrorist Safe Haven*, The Washington Institute for Near East Policy, <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/my-journey-through-brussels-terrorist-safe-haven> [dostęp: 10 VIII 2025].

⁶³ *European Union terrorism situation and trend report 2024*, Luxembourg 2024, s. 11–13. <https://doi.org/10.2813/4435152>.

(z tego 2 udane) i 4 – prawicowe (1 udany i 3 nieudane). Aresztowano łącznie 380 osób. Z tej liczby 266 aresztowań dotyczyło przestępstw dżihadystycznych, a najwięcej zatrzymań dokonano we Francji (93), Hiszpanii (46), Niemczech (30), Belgii (22), Włoszech (21) oraz Holandii (21). Liczba aresztowań za terroryzm prawicowy wyniosła 45. Odnotowano również 18 aresztowań za terroryzm etnonacjonalistyczny i separatystyczny oraz 19 za terroryzm lewicowy i anarchistyczny. Za inne rodzaje terroryzmu aresztowano 26 osób. W przypadku 6 aresztowań nie sprecyzowano typu terroryzmu, z którym można je łączyć⁶⁴.

Oprócz wskazanych informacji raporty Europolu dotyczące przestępstw terrorystycznych zawierają wiele innych danych (choć zakres ich prezentacji może się różnić w zależności od wydania), jak np. kraj popełnienia przestępstwa, niekiedy liczbę ofiar z podziałem na zabitych i rannych, niektóre szczegóły dotyczące sprawców, jak ich wiek, płeć i obywatelstwo. Raporty TE-SAT dostarczają również danych dotyczących modus operandi sprawców, w tym informacji na temat używanych narzędzi, wskazując, czy atak został przeprowadzony za pomocą noża, improwizowanego ładunku wybuchowego, drona, broni palnej itd. W niektórych przypadkach są opisane kanały komunikacji oraz wykorzystane technologie. Dane Europolu dostarczają też wiedzy o wyrokach, które zapadły w sprawach związanych z terroryzmem. Ich ważnymi i poznawczo cennymi elementami są przedstawienie większej liczby (niż w przypadku raportów Eurojustu) rzeczywistych spraw oraz pogłębiona analiza trendów przestępczości terrorystycznej. Z zachowaniem rozróżnienia co do rodzajów terroryzmu są przedstawione informacje dotyczące środowisk z nimi związanych, struktur poszczególnych grup czy organizacji, sposobów rekrutowania, w tym wśród osób pozbawionych wolności, charakterystyki wykorzystywanej propagandy, z podkreśleniem społecznych i politycznych zdarzeń, które są wykorzystywane do zwerbowania nowych sympatyków, sposobów finansowania. W TE-SAT wskazane i analizowane są także wydarzenia mogące mieć szczególny wpływ na poziom przestępczości terrorystycznej. Na przykład w raporcie z 2023 r. dotyczącym 2022 r. został m.in. omówiony możliwy wpływ wojny w Ukrainie na zjawisko terroryzmu⁶⁵.

⁶⁴ *European Union terrorism situation and trend report 2023*, Luxembourg 2023, s. 10. <https://doi.org/10.2813/302117>.

⁶⁵ Tamże, s. 17.

W TE-SAT 2024⁶⁶ skupiono uwagę m.in. na konflikcie w Gazie w kontekście jego wpływu na wzrost radykalizacji prowadzącej do terroryzmu. W TE-SAT 2025 ponownie poruszono temat implikacji izraelskich działań w Strefie Gazy oraz skutków osłabienia syryjskiego reżimu dla sytuacji w regionie⁶⁷. Wspomniano również o rozwoju nowoczesnych technologii w kontekście ułatwiania działalności terrorystycznej, w tym o coraz poważniejszym zagrożeniu związanym z rozwojem druku 3D, za pomocą którego coraz łatwiej można pozyskać broń palną⁶⁸.

Porównanie raportów Eurojustu i Europolu

Z przedstawionych informacji wynika, że dane zawarte w TE-SAT są znacznie bardziej szczegółowe i tym samym dają pełniejszy obraz terroryzmu w UE⁶⁹. Niewątpliwie jest to rezultatem tego, że celem raportów Europolu jest dokładne opisanie sytuacji dotyczącej zagrożenia terrorystycznego w krajach unijnych. Szeroki zakres wykorzystanych informacji i poruszonych kwestii implikuje obszerność omawianych dokumentów – przykładowo TE-SAT 2025 ma 75 stron. Dla porównania kwestiom terroryzmu w najnowszym raporcie Eurojustu zostały poświęcone 2 strony.

W tabeli 1 zostały zaprezentowane niektóre różnice pomiędzy dorocznymi raportami Eurojustu i TE-SAT Europolu.

⁶⁶ *European Union terrorism situation and trend report 2024*, s. 7.

⁶⁷ Raport powstał jeszcze przed upadkiem rządów Bashara Al-Assada, co nastąpiło w grudniu 2024 r.

⁶⁸ *European Union terrorism situation and trend report 2025*, s. 9–12.

⁶⁹ Na uwzględnienie szerszego kontekstu przez TE-SAT zwracają uwagę również Sebastian Wojciechowski i Artur Wejksznier. Zob. S. Wojciechowski, A. Wejksznier, *Nowe oblicze zagrożenia terrorystycznego w Unii Europejskiej. Analiza „TE-SAT. European Union Terrorism Situation and Trend Report 2024” i innych źródeł*, „Terroryzm – studia, analizy, prewencja” 2025, nr 7, s. 17. <https://doi.org/10.4467/27204383TER.25.025.21802>.

Tabela 1. Różnice między rocznymi raportami Eurojustu i TE-SAT Europolu.

Kryterium	Raporty Eurojustu	Raporty TE-SAT Europolu
Cel	Przedstawienie współpracy i koordynacji działań dotyczących zwalczania przestępczości transgranicznej. Zaprezentowanie działań Eurojustu w tym zakresie i ich efektów	Monitorowanie zagrożeń terrorystycznych, ich skali i trendów rozwojowych w celu dostarczenia decydującym i osobom zaangażowanym w zwalczanie terroryzmu precyzyjnego i szczegółowego obrazu tego zagrożenia
Zakres tematyczny	Zadania Eurojustu, szczególne formy ich realizacji w zakresie zwalczania najpoważniejszej przestępczości transgranicznej oraz ich rezultaty	Zjawisko terroryzmu na obszarze Unii Europejskiej. Jego skala, przejawy, trendy ewolucyjne i czynniki etiologiczne
Szczegółowość	Ogólne dane dotyczące różnych postaci poważnej przestępczości (przestępstwa finansowe, narkotykowe, pranie pieniędzy, handel ludźmi, przestępstwa o charakterze transgranicznym, cyberprzestępstwa, przestępstwa terrorystyczne). Dane dotyczące podstawowych form wsparcia udzielanego przez Eurojust w odniesieniu do poszczególnych rodzajów przestępczości. Zestawienia liczbowe z podziałem na poszczególne typy przestępstw wskazujące państwa, które najczęściej zwracały się do Eurojustu o pomoc i na odwrót	Szczegółowe i pogłębione dane, uzupełnione o dodatkowe analizy dotyczące przestępstw o charakterze terrorystycznym. Opisy i analizy wybranych przestępstw terrorystycznych. Omówienie konkretnych zjawisk wpływających na zwiększenie zagrożenia terrorystycznego (np. atak Izraela na Strefę Gazy, agresja Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy) i zmianę sposobu popełniania przestępstw terrorystycznych (np. rozwój druku 3D jako czynnik wpływający na łatwość uzyskiwania dostępu do broni palnej)

Kryterium	Raporty Eurojustu	Raporty TE-SAT Europolu
Rodzaj danych	Informacje dotyczące spraw związanych z przestępczością o charakterze transgranicznym, w których ściganie Eurojust był zaangażowany. Informacje na temat narzędzi/form wsparcia (wspólne zespoły śledcze, pomoc w korzystaniu z ENA i END, pomoc w organizacji spotkań i centrów koordynacyjnych) udzielanego przez Eurojust. Informacje dotyczące innych form współpracy Eurojustu z partnerami międzynarodowymi (państwa trzecie, organizacje międzynarodowe)	Bardzo szczegółowe dane dotyczące aktów terrorystycznych – liczba zamachów, charakter (podział na terroryzm dżihadystyczny, prawicowy, lewicowy, etnonacjonalistyczny i separatystyczny oraz inny), rezultat (zamachy udane, nieudane i udaremnione). Dodatkowo dane dotyczące liczby aresztowań, wyroków oraz wymiaru wymierzonych kar w związku z przestępstwami terrorystycznymi. Informacje na temat miejsc dokonania ataków, liczby ofiar, charakteru celów (obiekty cywilne, publiczne, związane z infrastrukturą krytyczną), modus operandi
Źródła danych	Prokuratury, sądy, organy ścigania państw członkowskich, partnerzy zagraniczni, OLAF, Interpol, Europol. Brak danych operacyjnych o charakterze wrażliwym/niejawnym, które są gromadzone w CTR	Organy ścigania i służby bezpieczeństwa/specjalne państw członkowskich, Eurojust, materiały własne Europolu przede wszystkim o charakterze analitycznym. Brak danych operacyjnych o charakterze wrażliwym/niejawnym, które są wykorzystywane w podstawowej działalności Europolu

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Porównanie raportów Eurojustu i Europolu oraz stwierdzona szczegółowość tych danych, zestawione ze wzrastającą rolą Eurojustu i narzędziami, którymi dysponuje, stanowią potwierdzenie postawionej na wstępie hipotezy. Odpowiadając na pytania badawcze, należy stwierdzić, że skromny katalog danych w raportach Eurojustu dotyczących terroryzmu oraz innych

rodzajów przestępczości jest spowodowany tym, że jego raporty z założenia są nastawione na przedstawienie jedynie pewnego aspektu wiążącego się z terroryzmem, a mianowicie postaci, skali i trendów rozwojowych dotyczących współpracy organów ścigania w zapobieganiu temu zjawisku i zwalczaniu go, nie zaś na przedstawienie go w ujęciu całościowym⁷⁰. W przeciwieństwie do danych zawartych w TE-SAT, obejmujących szczegółowe statystyki jakościowe i liczbowe na temat ataków terrorystycznych wraz z pogłębioną analizą poszczególnych rodzajów terroryzmu, dane w raporcie Eurojustu obrazują tylko rozwój i formy współpracy w ramach transgranicznych postępowań karnych. W swoich raportach Eurojust nie ujmuje także szczegółowych danych operacyjnych pozyskanych od podmiotów, którym udziela pomocy, a które są gromadzone w CTR. Ograniczenie to, dotyczące również raportów Europolu, wynika z tego, że informacje na temat osób podejrzewanych o terroryzm nie mogą być publicznie udostępniane zarówno ze względów prawnych, jak i prakseologicznych.

Mimo że dane zawarte w raportach Eurojustu nie dają bezpośredniego obrazu przestępczości terrorystycznej, dzięki przedstawieniu skali współpracy organów ścigania w zakresie przestępczości międzynarodowej kreują dodatkową perspektywę, którą można przyjąć w analizie fenomenu terroryzmu. Pozwala ona przede wszystkim rozpoznać i zbadać trendy rozwojowe dotyczące współpracy transgranicznej w zakresie ścigania przestępstw terrorystycznych. W tym względzie dane wskazujące na systematyczny wzrost liczby spraw, w które angażuje się Eurojust, oraz towarzyszące temu zintensyfikowanie częstotliwości i różnorodności wykorzystywanych narzędzi prawnych, przy braku radykalnego wzrostu przestępczości terrorystycznej, można uznawać za argument przemawiający za tym, że wzrasta zrozumienie korzyści, jakie oferuje Eurojust. Zakładając, że z biegiem czasu będą się rozwijać również umiejętności w korzystaniu z narzędzi i rozwiązań oferowanych przez Eurojust, można przyjąć, że w kolejnych latach będzie stawał się on coraz ważniejszym elementem rozbudowanego systemu prawnego-organizacyjnego ukierunkowanego na zapobieganie różnym przestępstwom i ściganie ich, w tym tych o charakterze terrorystycznym. W tym kontekście można zaproponować, aby w przyszłości w raportach Eurojustu publikowano bardziej szczegółowe dane statystyczne, choćby

⁷⁰ Pełniejsze dane pozwalające na wypracowanie obrazu przestępczości terrorystycznej Eurojust prezentuje w innych wydawanych przez siebie materiałach. Zob. np. broszura *Eurojust Meeting on Counter-Terrorism. 27–28 November 2024. Outcome report*, Haga 2025. <https://doi.org/10.2812/4325013>.

w formie aneksu. Wartość raportów podniosłoby zaprezentowanie dodatkowych informacji dotyczących np. średniego czasu reakcji i realizacji wniosków o pomoc, tak aby można było ocenić efektywność współpracy. Dużą wartość eksplanacyjną miałyby również przytoczenie danych odnoszących się do rezultatów postępowań, np. w ilu przypadkach udało się doprowadzić do skazania, zamrożenia środków finansowych, wykrycia siatek przestępczych. Przedstawienie takich informacji z pewnością pozwoliłoby na bardziej pogłębione oceny dotyczące skuteczności i rozmiarów międzynarodowej współpracy w sprawach karnych i udziału w niej Eurojustu. Na znaczenie jego raportów w kontekście zwalczania terroryzmu pozytywnie wpłynęłaby również prezentacja większej liczby case studies oraz obszerniejsze rozważania dotyczące podstawowego zakresu aktywności Eurojustu, tj. analizy dotyczące problemów we współpracy transgranicznej. Szczegółowe omawianie trudności występujących w śledztwach międzynarodowych, w tym barier i ograniczeń prawnych, a także wypracowanych procedur i dobrych praktyk służących ich przezwyciężeniu, z dużym prawdopodobieństwem prowadziłyby do stopniowej eliminacji wskazanych przeszkód. Taki efekt raportów miałby walor nie tylko poznawczy, lecz także praktyczny.

Bibliografia

Bartosz K., *Prawne aspekty walki z terroryzmem*, „Security, Economy & Law” 2018, nr 1, s. 18–39. <https://doi.org/10.24356/SEL/18/1>.

Czop A., *Nowe trendy terroryzmu i możliwości podniesienia efektywności jego zwalczania*, „Studia de Securitate” 2023, nr 13(2), s. 153–169. <https://doi.org/10.24917/26578549.13.2.9>.

Fałdowski M., *Międzynarodowa Organizacja Policji Kryminalnych – Interpol w zwalczaniu wybranych zagrożeń XXI wieku*, „Wiedza Obronna” 2023, t. 282, nr 1, s. 193–210. <https://doi.org/10.34752/2023-i282>.

Harkot M., *Wpływ wahabizmu na pozycję społeczno-polityczną Arabii Saudyjskiej*, „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Lublin – Polonia” 2020, t. 27, nr 1, s. 97–110. <https://doi.org/10.17951/k.2020.27.1.97-110>.

Leśniewski K., *Słów kilka o instytucji wspólnych zespołów śledczych w pryzmacie polskiej procedury karnej*, „Przegląd Prawno-Ekonomiczny” 2019, nr 2(47), s. 173–193.

Stronikowska G., *Prokuratura Europejska jako instytucja ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej*, Warszawa 2020.

Wejkszner A., *Boko Haram – the evolution of jihad activity in Nigeria 2015–2019*, „Przegląd Strategiczny” 2020, nr 13, s. 349–360. <https://doi.org/10.14746/ps.2020.1.21>.

Wojciechowski S., Wejkszner A., *Nowe oblicze zagrożenia terrorystycznego w Unii Europejskiej. Analiza „TE-SAT. European Union Terrorism Situation and Trend Report 2024” i innych źródeł*, „Terroryzm – studia, analizy, prewencja” 2025, nr 7, s. 13–33. <https://doi.org/10.4467/27204383TER.25.025.21802>.

Źródła internetowe

France’s Corsica rocked by blasts claimed by separatist group, RFI, 9 X 2023 r., <https://www.rfi.fr/en/france/20231009-france-s-corsica-rocked-by-blasts-claimed-by-separatist-group> [dostęp: 10 VIII 2025].

Launch of Judicial Counter-Terrorism Register at Eurojust, Eurojust, 5 IX 2019 r., <https://www.eurojust.europa.eu/news/launch-judicial-counter-terrorism-register-eurojust> [dostęp: 9 VIII 2025].

Levitt M., *My Journey Through Brussels’ Terrorist Safe Haven*, The Washington Institute for Near East Policy, 27 III 2016 r., <https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/my-journey-through-brussels-terrorist-safe-haven> [dostęp: 10 VIII 2025].

Molenbeek. Fabryka terrorystów w stolicy Europy, Magazyn TVN24, <https://archiwum.tvn24.pl/magazyn-tvn24/14/tvn24.pl/magazyn-tvn24/molenbeek-przystan-dziha-dystow-w-sercu-europy%2c14%2c296.html> [dostęp: 10 VIII 2025].

Strachota K., *Państwo Islamskie Chorasanu – nowa odsłona światowego dżihadu*, Ośrodek Studiów Wschodnich, 29 III 2024 r., <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2024-03-29/panstwo-islamskie-chorasanu-nowa-odslona-swiatowego-dzihadu> [dostęp: 15 VIII 2025].

Zwalczanie przestępczości kryminalnej, Informacyjny Serwis Policyjny, 9 I 2025 r., <https://isp.policja.pl/isp/aktualnosci/18325,Zwalczanie-przestepczosci-kryminalnej.html> [dostęp: 2 XI 2025].

Inne dokumenty

Eurojust: Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych, Haga 2020, s. 1–12. <https://doi.org/10.2812/556790>.

Eurojust Annual Report 2022, Luxembourg 2023, s. 1–78. <https://doi.org/10.2812/022275>.

Eurojust Annual Report 2023, Luxembourg 2024, s. 1–96. <https://doi.org/10.2812/356222>.

Eurojust Annual Report 2024, Luxembourg 2025, s. 1–52. <https://doi.org/10.2812/2312311>.

Eurojust Meeting on Counter-Terrorism, 27–28 November 2024, Outcome report, Haga 2025, s. 1–14. <https://doi.org/10.2812/4325013>.

European Union terrorism situation and trend report 2023, Luxembourg 2023, s. 1–94. <https://doi.org/10.2813/302117>.

European Union terrorism situation and trend report 2024, Luxembourg 2024, s. 1–74. <https://doi.org/10.2813/4435152>.

European Union terrorism situation and trend report 2025, Luxembourg 2025, s. 1–75. <https://doi.org/10.2813/5425593>.

Akty prawne

Traktat z Lizbony zmieniający Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską (DzU z 2009 r. poz. 1569).

Traktat z Amsterdamu zmieniający Traktat o Unii Europejskiej, Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie oraz niektóre związane z nimi akty (Dz. Urz. UE C 340/1 z 10 XI 1997 r.).

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana) – (Dz. Urz. UE C 202/47 z 7 VI 2016 r.).

Traktat o Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 191/1 z 29 VII 1992 r.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2131 z dnia 4 października 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 oraz decyzji Rady 2005/671/WsiSW w odniesieniu do cyfrowej wymiany informacji w sprawach związanych z terroryzmem (Dz. Urz. UE L 2023/2131 z 11 X 2023 r.).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1727 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz zastąpienia i uchylecia decyzji Rady 2002/187/WSiSW (Dz. Urz. UE L 295/138 z 21 XI 2018 r.).

Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz. Urz. UE L 283/1 z 10 I 2021 r.).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz. Urz. UE L 130/1 z 3 IV 2014 r.).

Decyzja Rady 2009/426/WSiSW z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany decyzji 2002/187/WSiSW ustanawiającej Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (Dz. Urz. UE L 138/14 z 4 VI 2009 r.).

Decyzja Rady 2005/671/WSiSW z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wymiany informacji i współpracy dotyczącej przestępstw terrorystycznych (Dz. Urz. UE L z 253/22 z 20 IX 2005 r.).

Decyzja Ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz. Urz. UE L 190/1 z 18 VII 2002 r.).

Decyzja Ramowa Rady 2002/465/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz. Urz. UE L 162/1 z 20 VI 2002 r.).

Decyzja Rady z dnia 28 lutego 2002 r. ustanawiająca Eurojust w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością (Dz. Urz. UE L 63/1 z 6 III 2002 r.).

Decyzja Komisji z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiająca Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) – (Dz. Urz. UE L 136/20 z 31 V 1999 r.).

Artykuł wyraża poglądy autora i nie reprezentuje stanowiska Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Dr Dariusz Pożaroszczyk

Prawnik, funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.